

Vysoká inscenační úroveň inscenace

Oslí kůže aneb Nebojíš se, princezničko?

Soubor 1. Neratovické divadelní společnosti měl prostřednictvím jeho režiséra Miroslava Krále velmi šťastnou ruku při výběru titulu k inscenování a k němu adekvátních inscenačních prostředků. V inscenaci Oslí kůže se totiž velmi vhodně spojuje obsah díla s jeho barokizujícím pojetím a s velkoformátovou režii – z pohádkového díla tak Král vytvořil velké scénické plátno, které nese rovněž mnoho prvků operní režie a choreografie. Tento inscenační princip Král staví do důsledku a nevynechává žádné inscenační složky, které jsou pro tento způsob inscenační práce potřebné – „nevynechává“ je však slabé slovo, neboť Králůva režie na těchto složkách přímo staví. Mám tím na mysli především obsáhlou hudební složku, u které zaujme velmi sofistikovaný výběr skladeb, který nejen ve své melodičnosti tvoří kompaktní celek, ale do velké míry ho tvoří i svojí dobovostí – hudební skladby korespondují se sebou navzájem i přímo se zvoleným Perraultovým námětem hry. S hudbou pak velmi citlivě v napojení na scéničnost inscenace pracuje zvukař Robert Ebel. Dále pak Král velmi dbá na přesnost kostýmů (jak ve vlastních návrzích, tak v provedení), které opět tvoří jednotu, přičemž provedením zcela přesahují kontext kostýmů v inscenacích amatérského divadla, rovněž pak staví na preciznosti scény – barokní perspektiva portálů je zhotovena za pomoci igelitů, které jsou esteticky upravené tak, aby plnily svůj účel a zajišťovaly scéně patřičnou čistotu a prostor pro herecké akce a situační i efektní svícení (výjimečný světelný plán pak bezchybně realizuje Radek Němeček). Jednoduchými prostředky tedy režisér a scénograf v jedné osobě zajistil velký hrací prostor i atmosféru velkého jevištního plátna, jeho inscenace Oslí kůže dokáže bez zaváhání obsáhnout i velké divadelní jeviště.

Plně obsáhnout jeviště však dokáží i Královi herci. S nimi jak vidno režisér pracuje pečlivě a zřejmě postupně buduje jejich herecké schopnosti – neboť rozvoj vlastních možností herců je zde patrný, i když ne všichni jsou ve svých možnostech ve stejné vysoké úrovni. Ale troufám si tvrdit, že se do ní mohou postupně dostat, neboť jim nechybí snaha, zaujetí a touha po hereckém sebe-rozvoji – to bylo u všech zúčastněných z inscenace patrné, a neboť režisérův přístup k hercům je dosti profesionální a klade na ně zřejmě vysoké nároky. Někdo jim dostojí snáze, někdo za většího úsilí. Mezi herci vyniká především představitelka Princezny Natálie Natálie Vlková, která předvádí velmi vyzrálý a zodpovědný výkon, je patřičným tahounem inscenace, má drive a energii, kterou její postava potřebuje a dokáže nám předvést, jak se v průběhu děje prostřednictvím dramatických situací její postava postupně vyvíjí, až skrze vlastní zkušenosti dojde k proměně svého postoje k životu – k ústřednímu tématu krásy, mládí, stárí, výběru vhodného životního partnera apod. Její postava tedy

obhazuje potřebu empirického poznání, což je jistě patrné a inspirativní jak pro dospělé, tak pro dětské publikum. Zmíněný vývoj postavy však samozřejmě není jen o hereckém provedení, ale těží z velmi dobře vystavěného textu, který vznikl Královou úpravou dramatisace Tomáše Pěkného, která vychází z Charlese Perraulta, obsahuje však i několik motivů z jiných zpracování známého a velkého námětu Oslí kůže.

Herečka Marta Veselá je pak učiněnou heroinou a podtrhuje svým hereckým projevem zmíněný inscenační způsob, který je obvyklejší pro operní inscenace, než pro činohru, a který obsahuje i operní odchody ze scény obloukem a výraznou pohybovou stylizací (pouze na několika málo místech tato vhodně zvolená stylizace jemně soupeří s přirozenou realističností projevu hereckých představitelů). Veselá se zjevuje v úvodu inscenace jako matka s dítětem v náručí – jako matka princezny. Inscenace se tak otevírá prologem, který stojí jen na obrazu, scéně, světlech (režisér dostal na rozborovém semináři impulsy, jak tento obraz zvýraznit a především ho propojit s nedostatečně výrazně provedeným epilogem, v němž chybí tzv. tečka inscenace, respektive z něj není patrné, z pohledu kterých postav se nám příběh ukončuje). Dále Veselá vstupuje do příběhu jako Víla, v níž vnímáme alter ego Princezniny matky, tento aspekt nese i její Kmotra a Chaloupnice, přičemž tyto její postavy můžeme vnímat jako jednu nadreálnou bytost, která na sebe bere různé podoby.

Inscenace Oslí kůže na první pohled zaujme svými inscenačními kvalitami, které jsou zvláště v kontextu amatérského divadla zcela v nadstandardní úrovni. Veškeré kritické poznámky, které k inscenaci dále mám a které porota do velké míry vyslovila na rozborovém semináři, by mohly být pro režiséra a soubor inspirací k další práci a k úpravám, ale zároveň je nutno podotknout, že jsou již v rovině nároků na inscenaci profesionálního divadla.

Inscenace Oslí kůže dle mého názoru zcela jednoznačně patří na národní přehlídku Popelka Rakovník.

MgA. Zdeněk Janál

(dramaturg, Východočeské divadlo Pardubice)

Miroslav Král / Tomáš Pěkný: Oslí kůže aneb Nebojíš se, princezničko?

Námět: Charles Perrault

Dramaturgická spolupráce: Tereza Vojtasíková

Výprava, choreografie, režie: Miroslav Král

Premiéra 14. dubna 2016